

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Olovnice, okres Kladno

U Rybníka 1, 273 26 Olovnice

Identifikátor školy: 600 043 614

Termín konání inspekce: 2. březen 2005

Čj.:	c5-1065/05-1111
Signatura:	ob3ay120

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Olovnice, okres Kladno (dále v textu MŠ), je zřízena z rozhodnutí Obce Olovnice ke dni 1. 1. 2003 jako samostatný právní subjekt s formou hospodaření příspěvkové organizace. Její součástí je školní jídelna (dále v textu ŠJ), poskytující stravovací služby docházejícím dětem a vlastním zaměstnancům. V rámci inspekce ŠJ nebyla předmětem kontroly.

Ve školním roce 2004/2005 je k docházce do jedné třídy MŠ zapsáno celkem dvacet jedna dětí ve věku od tří do šesti let. Ve věkově heterogenní skupině jsou čtyři děti docházející pět dní v měsíci. Průměrná docházka od září 2004 do února 2005 byla pouze sedm dětí. Převážná většina dětí má bydliště v obci, několik dětí dojíždí i z okolí, např. ze Slatiny, Neuměřic a Blevice.

Provozní doba MŠ byla na základě potřeb rodičů stanovena od 6:30 do 16:00 hodin.

Vzdělávání dětí realizují učitelky podle vlastního školního vzdělávacího programu (dále v textu *ŠVP*) s názvem „*Spokojené dítě*“, který jako výchozí programový materiál využívá *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* (dále v textu *RVP PV*).

ŠVP byl schválen pedagogickou radou školy dne 30. 8. 2002, od tohoto data je pro učitelky závazným vzdělávacím dokumentem.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a hodnocení:

- personálních podmínek předškolního vzdělávání,
- materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání,
- průběhu a výsledků předškolního vzdělávání v MŠ ke dni inspekce.

Sledovaným obdobím byl školní rok 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání dětí v MŠ zajišťují celkem dvě pedagogické pracovnice (součet úvazků 1,70), z nichž pouze ředitelka je plně odborně kvalifikovaná pro práci s předškolními dětmi a má třicetiletou odbornou praxi. Druhá učitelka je bez příslušné odborné kvalifikace i bez praxe, v MŠ pracuje prvním rokem. Ve vedoucí funkci byla současná ředitelka potvrzena i ve změněných podmínkách právního subjektu od ledna 2003.

Pracovní úvazky učitelek jsou v rámci provozní doby stanoveny vhodně. Rozpis respektuje konkrétní potřeby dětí a vzdělávacího procesu v denním režimu. Souběžné působení učitelek je umožněno vzhledem k výši úvazků minimálně, využíváno je účelně, především při pobytu dětí venku a organizaci doplňkových a nadstandardních aktivit, např. výjezdu do divadel, plaveckého výcviku. Součinnost pedagogických pracovníků s provozními zaměstnankyněmi je funkčně zajištěna.

Organizační struktura MŠ je konkrétně a jasně stanovena, vymezena je souborem vnitřních směrnic, které upravují celkové podmínky a pravidla provozu a vzdělávacího procesu (např. *Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky*, *Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky*, *Organizace dne v MŠ*). Zaměstnanci jsou seznámeni s rozpisem pracovní doby, pracovními povinnostmi i dalšími kompetencemi. Dokumenty vycházejí z obecně závazných

předpisů platných ke dni 31. 12. 2004, aktuálně jsou vydány nové dokumenty reagující na obecně závazné právní předpisy platné ke dni 1. 1. 2005, tj. *Organizace a provoz školy – Školní řád, Rozhodnutí o výši úplaty za vzdělávání a Vnitřní řád školy*. Dokumenty jsou vyvážené v obsahu práv a povinností zaměstnanců a rodičů. *Režim dne* je stanoven rámcově, respektuje psychohygienické požadavky na uspořádání denních aktivit dětí v MŠ.

Uvnitř MŠ funguje dobře přenos informací. Vzhledem k početně velmi malému kolektivu jsou prioritně využívány jako základní prostředky vedení zaměstnanců především každodenní osobní kontakty a jednání ředitelky s učitelkou a ostatními zaměstnankyněmi. Od ředitelky dostávají zejména informace z oblasti organizace provozu a vzdělávacího procesu, informativně se seznamují s novými legislativními normami a reagují příslušnými opatřeními při zavádění aktuálních změn do praxe. Vedení pedagogické pracovnice bez odborné kvalifikace nemá stanovena jednoznačná pravidla postupu (např. chybí konkretizace osobního studia metodických a programových materiálů, účasti na dalším vzdělávání v pedagogických centrech, vzájemné hospitace). V systému, který ředitelka uplatňuje, je základem předávání ústních informací a diskuze o praktických poznatcích z kontrolní a hospitační činnosti a o osobních zkušenostech učitelky. Vlastní seberealizaci v pedagogické práci ředitelka učitelce umožňuje a podporuje ji.

Kontrolní činnost provádí ředitelka formou orientačních vstupů do vzdělávacího procesu s cílem sledovat podmínky vzdělávání, a předem plánovanou hospitační činností. Záznamy o zjištěních dokladují projednávání poznatků a stanovení případných opatření. Jejich následná kontrola je ve zpětnovazebním procesu převážně využívána, účinná je především v oblasti zkvalitňování materiálně-technických podmínek vzdělávání a zajištění bezpečnosti dětí.

Jednání poradních orgánů (pedagogické rady a pracovní porady) probíhají většinou na základě přijatého plánu. Jejich činnost je podle doložených záznamů nedostatečně směřována na vyhodnocování pedagogického procesu z pohledu tvorby a funkčnosti *ŠVP*, jeho praktické realizace a evaluačního systému. Konkrétní, jasně formulované, analyzující a kontrolovatelné závěry nejsou součástí všech porad.

Další vzdělávání učitelek na úrovni vzdělávacích center je realizováno v průběhu školního roku na základě aktuální nabídky a podle osobního zájmu učitelek. Ředitelka navštěvovala v uplynulém období zejména akce, které jí pomohly zvládnout povinnosti spojené s přechodem do právní subjektivity, v současnosti se zaměřuje na studium *RVP PV a Manuálu k tvorbě školního (třídního) vzdělávacího programu*. Vzájemné konzultace o dětech a předávání poznatků ze studia i dalších forem osobního vzdělávání mezi učitelkami fungují.

Personální podmínky ovlivňují vzdělávání dětí a umožňují realizovat přijatý vzdělávací program. Úroveň personálních podmínek je celkově hodnocena jako dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ sídlí ve starším neúčelovém objektu na okraji obce. Vnitřní prostory pro pobyt dětí (třída, herna, jídelna a ložnice) jsou velmi dobré. Svým členěním a účelným využitím poskytují dětem nadstandardní prostor pro celodenní hrové, pohybové, relaxační a odpočinkové aktivity. Jejich vybavení dětským a úložným nábytkem je převážně původní, částečně již opotřebované. Jednotná velikost dětských stolků a židliček není přizpůsobena fyziologickým potřebám dětí různých věkových skupin. Uspořádání hrových prvků a doplňků vytváří ve třídě a herně několik dobře tematicky vybavených koutků pro námětové hry, pracovní a konstruktivní činnosti dětí. Úložným nábytkem jsou převážně nízké skřínky a volné police, které umožňují dětem osobní výběr přehledně uložených hraček, didaktických pomůcek, pracovního a výtvarného materiálu. Jejich sortiment je dobrý, pozvolna je doplňován a obměňován. Průměrně je MŠ vybavena audiovizuální, hudební a informační technikou.

Sociální a hygienické zařízení, šatna dětí a školní kuchyně jsou ze třídy snadno dostupné. Nejnutnější pracovní, sociální a hygienické zázemí pro zaměstnance je vytvořeno.

Výzdobu prostorů MŠ tvoří většinou výtvarné práce dětí, drobné doplňky a květiny. Prostředí MŠ bylo v době inspekce udržováno v čistotě a pořádku.

Školní zahrada u MŠ má přírodní terén, v jejím vybavení pro pohyb, hru a relaxaci dětí přetrvává dlouhodobý stav, úroveň je průměrná. Rozmanité přírodní podmínky v okolí MŠ jsou ve vzdělávacím procesu velmi dobře využívány. Dětem umožňují všestrannou seberealizaci a učitelkám vytvářejí předpoklady pro průběžné naplňování vzdělávacích cílů.

Jako informační centrum slouží pedagogickým pracovnícům místnost ředitelny s pedagogickou knihovnou. Odbornou literaturou, normativními a metodickými materiály je MŠ zásobena dobře. Oblast dalšího zkvalitňování materiálně-technického zázemí MŠ má ředitelka promyšlenou a v rámci plánování zpracovanou. Ve spolupráci se zřizovatelem se jí však daří pouze velmi pozvolna a v dílčích krocích modernizovat a zkvalitňovat podmínky pro pobyt dětí a jejich vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky ovlivňují vzdělávání dětí a umožňují realizovat vlastní vzdělávací program. Úroveň v této oblasti je hodnocena jako průměrná.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

MŠ ve svém koncepčním zaměření deklaruje orientaci výchovně-vzdělávací práce podle *RVP PV* od roku 2002-2003. Vlastní *ŠVP „Spokojené dítě“* přejímá rámcové vzdělávací cíle specifikované v pěti rozvojových oblastech osobnosti dětí. Konkretizuje obsah pedagogické činnosti v jednotlivých tématech a podtématech v dokumentu *Třídní plán* (dále v textu *TP*), který je zpracován na období školního roku 2004/2005 s vymezením měsíčních a týdenních náplní práce. Vzdělávací obsah je aplikován ve všech věkových skupinách dětí, podrobnější konkretizace je zpravidla obsažena v přípravách učitelek. *ŠVP* jako základní programový materiál neobsahuje ve vztahu k *RVP PV* všechny požadované informace, chybí především specifikace evaluačního a hodnotícího systému. Autoevaluace funkčnosti a účinnosti přijatého programového materiálu prováděna není. Vzdělávací program je rozšířen o doplňkové a nadstandardní aktivity, tj. tělovýchovný kroužek, plavecký výcvik, pořádání výletů, kulturních akcí a veřejných vystoupení, např. v domově důchodců, výuka anglického jazyka (placená lektorská služba). V praxi realizovaná vzdělávací činnost je celkově v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Pedagogická dokumentace a evidence dětí jsou vedeny v předepsaném rozsahu, přehledně na požadovaných tiskopisech. Údaje jsou pravidelně aktualizovány. Zápisy v *Přehledu výchovné práce* dokladují naplňování přijatých vzdělávacích cílů konkrétními činnostmi v rámci celého průběhu dne v MŠ.

Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí jsou stručně vedeny, učitelky je využívají při promýšlení a plánování individuálně zaměřené péče. Hodnocení výsledků pedagogické práce obsažené ve výroční zprávě za rok 2003/2004 a v pololetním hodnocení školního roku 2004/2005 je spíše obecným popisem než analýzou, ale je jako jeden z prostředků ovlivňování kvality vzdělávací činnosti využito při vedení učitelky ředitelkou.

Kontrolu ředitelka průběžně provádí. Plán této činnosti je zpracován, záznamy o zjištěných skutečnostech jsou stručně dokladovány, výsledky jsou se zaměstnanci projednávány. Ze závěrů vyplývá přijímání aktuálních opatření směřujících ke zkvalitnění sledovaných úseků činnosti MŠ, jejich realizace je naplňována konkrétní prací zaměstnanců. V oblasti vzdělávání využívá ředitelka funkčně hospitační činnost. Její pravidelné měsíční vstupy do třídy jsou

plánovány. Sledované cíle, zjištěné poznatky, formulované závěry a doporučení postupně pomáhají učitelce pochopit specifika práce s předškolními dětmi a osvojovat si funkční způsob vlastního plánování.

Organizace předškolního vzdělávání je z psychohygienického hlediska zajištěna s respektem k věku dětí a přizpůsobena jejich vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám. Adaptační režim při zahájení docházky dětí do MŠ je rodičům nabídnut a podle jejich individuálních potřeb využit. V organizaci dne je uplatněn pružný denní řád. Ve dni inspekce byly zařazené činnosti uspořádány z časového hlediska vhodně, ve struktuře byla vyvážená nabídka spontánních a řízených činností. Dětem bylo umožněno zvolit si spontánní pohyb a hru při pobytu venku a v odpoledních činnostech. Realizace řízených činností probíhala s aktivním zapojením dětí, s uplatněním jejich osobních schopností a dovedností. V organizaci těchto činností byla vzhledem k velmi nízkému počtu přítomných dětí vhodně zvolena frontální organizační forma. V průběhu inspekce byly dodrženy doporučené intervaly mezi jídly. Organizace stravování poskytovala dětem možnost částečné spoluúčasti a tím i rozvoje samostatnosti a sebeobslužnosti. Pobyt venku byl ve dnech inspekce vzhledem k předchozímu absolvování plaveckého výcviku přiměřeně dlouhý, plánovaný program byl vhodně naplňován. Zavedený pitný režim jsou děti zvyklé samostatně nebo s pobídkami ze strany učitelky využívat. U dětí je pěstován návyk pravidelného čištění zubů po obědě. Odpolední odpočinek je podle potřeb jednotlivců postupně diferencován.

Dostatečnou pozornost věnovala učitelka potřebám a přáním dětí v průběhu všech činností. Vedení dětí ke vzájemné ohleduplnosti, spolupráci a pomoci bylo zřejmé. Učitelka cíleně a účinně využila individuální podnětné hodnocení a vhodnou motivaci.

Vztahy mezi zaměstnankyněmi byly pracovní, korektní a vstřícné. Celkové klima MŠ v době inspekce bylo příznivé a přispívalo k jistotě a spokojenosti dětí.

Kontakty s většinou rodičů jsou každodenní, osobní a neformální. Prezentace zásadních informací ve vstupních prostorách MŠ je dobře zajištěna. Zveřejněné dokumenty jsou z hlediska aplikace platných právních norem, formální vyváženosti uváděných povinností a práv rodičů i zaměstnanců dobře a srozumitelně zpracovány. Vystavené dětské práce dokladují průběžnou činnost s dětmi a rodičům poskytují porovnání jejich výsledků. Společná jednání (třídní schůzky) jsou využity především k předání kompletních informací rodičům dětí, které zahajují docházku do MŠ při začátku školního roku. Informační systém vůči rodičům využívá osvědčené a účinné formy spolupráce.

Průběh a výsledky vzdělávání

Sledována byla výchovně-vzdělávací činnost přítomné odborně kvalifikované pedagogické pracovnice v rámci spontánních a řízených činností.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Příprava spontánních činností realizovaných ve třídě spočívala v nabídce hraček, stavebnic a doplňků ke hře. Děti měly k dispozici dostatečný prostor k vlastní seberealizaci v hrových a pohybových činnostech, jejich přání učitelka respektovala. Motivaci osobním vstupem do činností, radou nebo doporučením učitelka individuálně a účinně využila. Podporovala sebedůvěru dětí ve vlastní schopnosti povzbuzováním a pozitivně laděných adresným hodnocením. V diferencovaných sociálních rolích uplatnily děti vlastní poznatky a zkušenosti, učily se vzájemnému respektu. Samostatnou manipulací s předměty a osobním podílem na úklidových činnostech si zdokonalovaly jemnou motoriku a upevňovaly pracovní dovednosti. Ve třídě byla klidná a přátelská atmosféra, ke které přispívala vyvážená komunikace mezi dětmi i mezi učitelkou a dětmi. Při pobytu venku byl cíleně zařazen spontánní pohyb v bezpečném terénu i záměrné pozorování a experimentování s obohacováním poznatků

a zkušeností dětí. Učitelka dobře využila prožitkové učení, aktivizovala a soustředila děti k záměrnému pozorování vhodnými podněty, které děti vnímaly všemi smysly. Velmi dobře propojila činnost dětí s reálným prostředím a smysluplně využila přímých dětských zkušeností v řízeném rozhovoru. Příznivá atmosféra důvěry dětí v učitelku podporovala jejich zvědavost i přirozený zájem o vlastní mluvní aktivitu, ke které měly v době pobytu venku dostatečný prostor. Přirozený řečový projev učitelky nebyl zcela spisovný, ale užíval vhodnou modulaci a hlasitost vzhledem ke sdělovanému obsahu. Učitelka respektovala a vhodně uspokojovala individuální a psychohygienické potřeby dětí. Ve svém působení uplatňovala důslednost a zároveň posilovala pocit úspěšnosti dětí pozitivním hodnocením, které respektovalo jejich věk.

Průběh spontánních vzdělávacích činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh řízených vzdělávacích činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Děti jsou přiměřeně fyzicky zdatné, aktivní a obratné. Na dobré úrovni uplatňují sebeobslužné a pracovní dovednosti při oblékání, úklidu hraček, stolování a osobní hygieně.

V běžných denních situacích a na základě příkladu dospělých osob si osvojují základní zdvořilostní návyky, jejich užívání je v projevech dětí postupně fixováno. Ve třídě jsou vytvořeny přirozené citové a komunikační vazby mezi dětmi, pravidlům soužití ve skupině a zvyklostem společenského chování se děti postupně učí.

Při komunikaci mezi sebou i s dospělými osobami prokázaly věku přiměřenou aktivní slovní zásobu. Bez větších problémů zvládaly běžné dorozumívací situace při vyjadřování vlastních potřeb a přání nebo sdělování vlastních prožitků. V hrových činnostech i v situacích záměrného učení projevovaly velmi dobré pozorovací schopnosti a přiměřenou úroveň poznatků a myšlenkových operací.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Mateřské školy Olovnice, okres Kladno, zřídila Obec Olovnice dne 1. 10. 2002, s účinností ke dni 1. 1. 2003, bez č.j.*
2. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydal KÚ Středočeského kraje, odbor školství, mládeže a sportu dne 10. 2. 2003, s účinností ke dni 1. 1. 2003, č.j. OŠMS/2503/2003/We*
3. *Výkaz Škol (MŠMT) VI-01 o mateřské škole, ke dni 30. 9. 2004, ze dne 1. 10. 2004*
4. *Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky*
5. *Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky*
6. *Organizace a provoz školy – Školní řád, s účinností ke dni 1. 1. 2005*
7. *Vnitřní řád školy, s účinností ke dni 1. 1. 2005*
8. *Organizace dne v MŠ (bez data platnosti)*
9. *Rozhodnutí o výši úplaty za vzdělávání, s platností od 1. 1. 2005, ze dne 27. 1. 2005*
10. *Roční plán školy – školní rok 2004/2005, ze dne 31. 8. 2004*
11. *Školní vzdělávací program „Spokojené dítě“, ze dne 30. 8. 2002*
12. *Třídní plán*
13. *Výroční zpráva – školní rok 2003/2004*
14. *Pololetní hodnocení školního roku 2004/2005*

15. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy - zapsané děti - školní rok 2004/2005
16. Evidenční listy dětí – zapsané děti – školní rok 2004/2005
17. Přehled docházky dětí – docházející děti – školní rok 2004/2005
18. Přehled výchovné práce – školní rok 2004/2005
19. Poslední inspekční zpráva č.j. 024 297/00-1111 ze dne 16. listopadu 2000.

ZÁVĚR

MŠ má vzhledem k záměrům vzdělávacího programu průměrné personální podmínky, odborně kvalifikována pro předškolní vzdělávání je v pedagogickém kolektivu pouze ředitelka. Vnitřními směrnici vymezená organizační struktura MŠ je funkční. Vedení pracovního kolektivu ředitelkou školy je založeno na demokratických principech a vytváří prostor pro odborný růst, uplatnění osobních předpokladů, schopností a iniciativy všech zaměstnanců. Kontrolní systém včetně sebereflexe a pružné aplikace konkrétních závěrů do praxe zatím není zcela efektivní.

Materiálně-technické podmínky MŠ jsou celkově na průměrné úrovni, která však umožňuje učitelkám realizovat přijatý vzdělávací program. Prostorové uspořádání je funkční, množství a sortiment hraček, pomůcek, materiálů a techniky současnému počtu zapsaných dětí velmi dobře vyhovuje. Modernizace vybavení MŠ podle plánu a aktuálních možností pozvolna probíhá, limitována je výší finančních prostředků.

Sledovaný výchovně-vzdělávací proces byl uskutečňován v souladu se současnými obecnými cíli předškolního vzdělávání. Systém plánování, který deklaruje vzdělávání podle RVP PV, tomuto programovému materiálu dosud zcela neodpovídá. Pozitivem je však snaha učitelek o jeho pochopení a aplikaci do vlastní práce. Organizace sledovaných aktivit, užití metody a formy pedagogické činnosti uspokojovaly specifické potřeby dětí. Prostor pro jejich seberealizaci a osobnostní rozvoj byl funkčně a tvořivě využit. Pozorované výsledky dětí v oblastech vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot přiměřeně odpovídají požadovaným kompetencím.

Od poslední inspekce v roce 2000 se změnilo právní postavení MŠ, stala se samostatným právním subjektem. Její vývoj cíleně směřuje k naplňování současných požadavků na předškolní vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v.r.

V Praze dne 14. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. ČŠI Středočeský inspektorát, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9 - Jarov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 3. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Emilie Krumpholcová, ředitelka mateřské školy	E. Krumpholcová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-04-05	c5-1065/05-1111

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.